

UGOVORNI UVJETI ZA OPSKRBU PLINOM

Zagreb, ožujka 2014.

Uvodne odredbe

HEP-Trgovina d.o.o., kao nositelj dozvole za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom, temeljem dozvole izdane od Hrvatske energetske regulatorne agencije za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe plinom broj 080593713-0653/13 (dalje: **Opskrbljivač**), utvrđuje i objavljuje Ugovorne uvjete za opskrbu plinom (dalje: **UU**).

Kupac je u smislu ovih UU krajnji kupac na transportnom/distribucijskom sustavu.

Opskrbljivač i Kupac, kada se spominju zajednički, nazivaju se Ugovorne strane, a kada se spominju pojedinačno Ugovorna strana.

Definicije korištenih pojmova

Sljedeći pojmovi pisani velikim početnim slovom imat će sljedeće značenje:

1. Bar – mjerna jedinica za tlak koja iznosi: 1 bar = 101.325 kPa
2. Bilančna skupina (dalje: **BS**) – skupina s jednim ili više sudionika na tržištu plina koju organizira i vodi voditelj bilančne skupine.
3. Donja ogrjevna vrijednost (dalje: **H_d**) – količina plina koja nastaje potpunim izgaranjem jednog prostornog metra suhog plina pri čemu su dimni plinovi svedeni na standardno stanje, a vodena para u njima ne kondenzira.
4. Distribucijski sustav – sustav plinovoda i ostalih pripadajućih objekata i opreme koji su u vlasništvu i/ili kojima upravlja operator distribucijskog sustava, a koji se koristi za distribuciju plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka.
5. Energija (kWh) u m³ – energija sadržana u obujmu prirodnog plina donje ogrjevne vrijednosti 33.338,35 kJ/m³ pri standardnim uvjetima tlaka od 101.325 Pa i temperature od 288,15 K, izračunava se množenjem obujma prirodnog plina s pretvorbenim faktorom 9,2607.
6. Krajnji kupac – kupac koji kupuje energiju za vlastite potrebe, odnosno vlastitu potrošnju.
7. Mjesto isporuke plina – primopredajna mjerna/mjerno redukcijaska stanica koja je u vlasništvu operatora transportnog ili distribucijskog sustava.
8. Nominacija – najava količine plina za bilančnu skupinu za naredni Plinski dan koju korisnici sustava, odnosno članovi bilančne skupine, namjeravaju predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava.
9. Operator distribucijskog sustava (dalje: **ODS**) – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti distribucije plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj distribucijskog sustava na određenom području i gdje je izvodivo njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za distribucijom plina.
10. Operator transportnog sustava (dalje: **OTS**) – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti transporta plina i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj transportnog sustava na određenom području i gdje je izvodivo njegovo povezivanje s drugim sustavima te za osiguranje dugoročne sposobnosti sustava da zadovoljava razumne potrebe za transportom plina.
11. Operator tržišta Plina (dalje: **OTP**) – energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti organiziranja tržišta Plina.
12. Opskrbljivač – pravna ili fizička osoba koja obavlja djelatnost opskrbe plinom.
13. Plinovod – cjevovodni dio transportnog sustava koji služi za prijenos Plina od ulaza u transportni sustav do izlaza iz transportnog sustava, uključivo i opremu koja je na njemu ugrađena.

14. Plinska godina – razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. listopada tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. listopada iduće godine, osim ako nije drugačije određeno propisima Europske unije.
15. Plinski dan – razdoblje od 24 sata koje počinje u 6.00 sati tekućeg dana i traje do 6.00 sati narednog dana.
16. Plinski mjesec – vrijeme od 6.00 sati prvog plinskog dana u kalendarskom mjesecu do 6.00 sati prvog plinskog dana sljedećeg kalendarskog mjeseca.
17. Plinski sustav – sustav povezanih postrojenja i vodova koji obuhvaća transportni sustav, distribucijski sustav, sustav skladišta Plina i terminal za UPP.
18. Prednominacija – najava količine Plina za naredni Plinski dan koju član bilančne skupine namjerava predati u plinski sustav i/ili preuzeti iz plinskog sustava.
19. Priključak na mrežu/sustav – fizički priključak na prijenosnu/transportnu ili distribucijsku mrežu/sustav prema propisanim uvjetima.
20. Primopredajna mjerna stanica (dalje: **PMS**) – dio transportnog/distribucijskog sustava na kojemu OTS/ODS predaje Plin iz transportnog/distribucijskog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina, a može se obavljati i pročišćavanje Plina.
21. Primopredajna mjerno-redukcijska stanica (dalje: **PRMS**) – dio transportnog sustava na kojemu OTS predaje Plin iz transportnog sustava i na kojemu se obavlja mjerenje količine Plina, predgrijavanje Plina i snižavanje tlaka Plina, a može se obavljati i pročišćavanje Plina.
22. Prirodni plin (dalje: **Plin**) – plinska smjesa ugljikovodika, koju uglavnom sačinjava metan, kvalitete određene u Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom i ovim UU.
23. Standardni m³ – količina plina volumena jednog prostornog metra pri temperaturi od 288,15 K i apsolutnom tlaku od 101.325 Pa, za donju ogrjevnu vrijednost od 33.338,35 kJ/m³.
24. Renominacija – izmijenjena nominacija
25. Transportni sustav – objekt koji je u vlasništvu i/ili kojim upravlja operator transportnog sustava, a koji čine sustav visokotlačnih plinovoda, isključujući mrežu proizvodnih plinovoda i visokotlačne distribucijske plinovode, uključujući plin za tehnološke kapacitete kojima se isključivo koristi OTS, operativnu akumulaciju i ostale pripadajuće objekte i opremu koji se koriste za transport plina, nadzor i upravljanje, mjerenje i prijenos podataka.
26. Ugovor o prodaji/opskrbi plinom (dalje: Ugovor) – ugovor kojim se opskrbljivač Plinom obvezuje opskrbiti krajnjeg kupca na transportnom/distribucijskom sustavu, a krajnji kupac se obvezuje platiti ugovorenu cijenu.
27. Voditelj bilančne skupine (dalje: **VBS**) – energetska subjekt koji organizira i vodi bilančnu skupinu i odgovoran je za usklađivanje količina Plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava.

Članak 1.

- (1) Ovi UU su sastavni dio Ugovora sklopljenog između Opskrbljivača i Kupca i njime se utvrđuju međusobna prava i obveze na području opskrbe plinom kojeg Opskrbljivač isporučuje Kupcu.
- (2) Energetska objekti i instalacije Kupca moraju biti projektirani, izvedeni i održavani sukladno zakonskim odredbama kako ne bi ugrozili sigurnost opskrbe Plinom te sigurnost ljudi i imovine.
- (3) Sve poslove u vezi s održavanjem mjernih uređaja, redovitom i izvanrednom kontrolom obračunskih mjernih uređaja, te obavljanjem radnji na obračunskim mjernim mjestima, obavljaju OTS/ODS sukladno zakonskim i podzakonskim aktima.

Prednominacija korištenja transportnog sustava

Članak 2.

- (1) Opskrbljivač je član bilančne skupine, a Kupac potpisom Ugovora za vrijeme trajanja istoga postaje član bilančne skupine kojoj pripada Opskrbljivač.
- (2) Kupac je dužan Opskrbljivaču za naredni Plinski dan dostaviti prednominaciju korištenja kapaciteta transportnog sustava po Ugovoru za svako Mjesto isporuke koja mora sadržavati planiranu dnevnu količinu Plina za svaki sat u kWh/h za naredni Plinski dan.
- (3) Kupac je dužan prednominacije po Ugovoru dostaviti Opskrbljivaču do 9:30 sati tekućeg Plinskog dana za naredni Plinski dan.
- (4) Ukoliko OTS odbije nominaciju, Opskrbljivač će obavijestiti Kupca o potrebi dostavljanja nove prednominacije, a Kupac je novu prednominaciju dužan dostaviti Opskrbljivaču do 14.30 sati tekućeg Plinskog dana za naredni Plinski dan.
- (5) Razmjena informacija iz ovog članka obavlja se u elektroničkom obliku.
- (6) Postupak prednominacije korištenja transportnog sustava za subotu, nedjelju i ponedjeljak provodi se u zadnjem radnom danu koji prethodi suboti u tom tjednu.
- (7) Postupak prednominacije korištenja transportnog sustava za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana, provodi se u radnom danu koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.
- (8) Kupac nema pravo za vrijeme trajanja Plinskog dana izmijeniti prihvaćenu prednominaciju za taj plinski.
- (9) Ukoliko Kupac Opskrbljivaču u ugovorenom roku ne dostavi prednominaciju za naredni plinski dan važeća će biti zadnja prihvaćena prednominacija.
- (10) U slučaju izvanrednog poremećaja u radu transportnog sustava, distribucijskog sustava, sustava skladišta plina, mreže proizvodnih plinovoda i/ili opreme Kupca priključenog na transportni sustav, kao i u slučaju izvanrednog poremećaja uvoza plina, Opskrbljivač će Kupcu temeljem obavijesti OTS-a omogućiti izmjenu prihvaćene prednominacije u rokovima koje odredi OTS.
- (11) Odredbe od stavka 2. do stavka 10. ovog članka se ne primjenjuju ukoliko se radi o kupcu priključenom na plinski distribucijski sustav.

Utvrđivanje isporučenih količina plina

Članak 3.

- (1) Očitavanje mjernih uređaja na izlazu iz transportnog sustava (PMS/PMRS) obavlja OTS/ODS.
- (2) Utvrđivanje isporučenih količina plina po Ugovoru na pojedinom mjestu isporuke obavlja OTS/ODS te iste dostavlja Opskrbljivaču sukladno zakonskim odredbama.
- (3) Uzorkovanje Plina za potrebe utvrđivanja isporučenih količina Plina u kWh obavlja OTS sukladno propisanim zakonskim rokovima i odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.
- (4) Izdavanje računa o isporučenim količinama Plina regulirano je Ugovorom.

Članak 4.

Ugovorne strane mogu iz opravdanih razloga zahtijevati izvanrednu kontrolu mjernih uređaja sukladno odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom.

Uvjeti isporuke plina

Članak 5.

- (1) Plin se isporučuje Kupcu na osnovu Ugovora koji mora biti zaključen u pisanom obliku te pravovaljano potpisan i ovjeren od obje Ugovorne strane.
Svako preuzimanje Plina bez sklopljenog Ugovora ili nakon raskida Ugovora smatrat će se neovlaštenom potrošnjom Plina.
- (2) Dostavljanje preslike energetske suglasnosti za priključenje na transportni/distribucijski sustav po pojedinom mjestu isporuke preduvjet je za pregovore o Ugovoru.

Cijena i način plaćanja isporučenog plina, sredstva osiguranja plaćanja i naknada za korištenje transportnog/distribucijskog sustava

Članak 6.

- (1) Cijena plina utvrđuje se Ugovorom.
- (2) Naknada za korištenje kapaciteta transportnog/distribucijskog sustava utvrđuje se temeljem važeće zakonske regulative.
- (3) Po potpisu Ugovora Opskrbljivač će temeljem podataka o potrebnim najvećim dnevnim kapacitetima transportnog sustava s OTS-om sklopiti Ugovoru o transportu za ulaze i izlaze iz transportnog sustava.
- (4) Kupac je dužan Opskrbljivaču dostaviti instrument/instrumente osiguranja plaćanja u visini koja minimalno pokriva tromjesečnu vrijednost ugovorenih količina Plina (računato prema mjesecu vršne potrošnje) te iznose godišnje naknade za transport i distribuciju, sve uvećano za PDV.
Kupac će obveze osigurati bankarskom garancijom koja će biti izdana od banke prihvatljive Opskrbljivaču i čiji će tekst biti prihvatljiv Opskrbljivaču i/ili običnom zadužnicom ovjerenom i solemniziranom kod javnog bilježnika, a prema procijeni kreditnog rizika od strane Opskrbljivača.

Članak 7.

- (1) U slučaju reklamacije obračuna Plina, Kupac ima pravo podnijeti Opskrbljivču prigovor na obračun i na dostavljeni račun.
- (2) Prigovor iz prethodnog stavka ovog članka mora biti podnesen u pisanom obliku i dostavljen Opskrbljivaču preporučenom poštom i to najkasnije u roku od 8 (osam) dana računajući od dana primitka računa.
- (3) Ispravak obračuna u slučaju kada se utvrdi pogreška u utvrđivanju isporučenih količina Plina izvršit će se u sljedećem obračunskom razdoblju.
- (4) Prigovor Kupca ne odgađa plaćanje nespornog dijela računa.
- (5) U slučaju reklamacije u bilo kojem drugom bitnom elementu računa, Opskrbljivač će, ako utvrdi da je reklamacija utemeljena, ispraviti uočenu grešku.

Kvaliteta opskrbe, kvaliteta plina, isporuka plina i viša sila

Članak 8.

Kvaliteta usluge

Kvaliteta usluge predstavlja razinu pružanja usluga koje Opskrbljivač pruža Kupcu. Opskrbljivač će prilikom obavljanja djelatnosti opskrbe Plina:

- obavljati djelatnost opskrbe Plina na siguran, pouzdan i učinkovit način,
- pridržavati se pozitivnih zakonskih propisa RH koji uređuju poslovanje u plinskom sektoru,
- pridržavati se dobre poslovne prakse i poslovnih običaja primjerenih plinskom poslovanju prilikom obavljanja djelatnosti opskrbe plina izbjegavati prekide isporuka koje mogu biti uzrokovane grubom nepažnjom i svjesnim propustom, odnosno propuštanjem poslovanja s pažnjom dobrog gospodarstvenika,
- dostavljati račune u ugovorenim rokovima.

Članak 9.

Kvaliteta plina

- (1) Plin koji se isporučuje Kupcu prema odredbama ovih UU je plin kojeg je Opskrbljivač uvezao u RH (uvozni plin), a standardna kvaliteta plina određena je u Prilogu 1. Općih uvjeta opskrbe plinom: Standardna kvaliteta Plina u odjeljku Prirodni plin.
- (2) Uzorkovanje plina za potrebe utvrđivanja kvalitete plina obavlja OTS sukladno propisanim zakonskim rokovima i odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.

Članak 10.

Isporuka plina

- (1) Kupac je dužan pridržavati se ugovorene dinamike preuzimanja Plina.
- (2) Ugovorne strane dužne su se međusobno obavještavati (telefaksom ili elektroničkom poštom) o rokovima i trajanjima prekida ili obustave isporuke/preuzimanja Plina.

Članak 11.

Viša sila

- (1) U pogledu isporuke i preuzimanja Plina, Opskrbljivač ili Kupac se oslobađa odgovornosti za neispunjenje, zakašnjelo ili nepotpuno ispunjenje svojih ugovornih obveza ako je do neispunjenja, zakašnjelog ili nepotpunog ispunjenja došlo zbog slučaja više sile.

Slučajevima više sile smatraju se svi događaji i okolnosti koje, da su i mogle biti predviđene, ne bi mogle biti spriječene i na koje se ne može utjecati, umanjiti ih, otkloniti ih ili ukinuti njihovo djelovanje.

To su osobito:

- elementarne nepogode (potres, poplava, udar groma, oluja, suša, djelovanje leda i drugo),
- epidemije,

- eksplozije koje nisu posljedica nepravilnog i nepažljivog rukovanja i koje se nisu mogle predvidjeti, a nisu posljedica dotrajalosti materijala i opreme,
  - rat, pobuna ili sabotaža,
  - odluke državnih tijela koje privremeno ili trajno sprječavaju realizaciju ovog Ugovora,
  - svi drugi događaji i okolnosti za koje u slučaju dvojbe posebna arbitraža odluči da se radi o višoj sili.
- (2) U slučaju nastanka više sile iz prethodne točke ovog članka, Ugovorna strana kod koje su nastupile takve okolnosti obvezna je odmah, odnosno u najkraćem mogućem roku, u pisanom obliku (faksom ili elektroničkom poštom) izvijestiti drugu Ugovornu stranu o nastupu, odnosno o prestanku djelovanja događaja više sile. U slučaju da je uslijed događaja više sile bilo kojoj Ugovornoj strani onemogućeno trajno izvršenje Ugovora, Ugovor se ima smatrati raskinutim bez negativnih posljedica po bilo koju Ugovornu stranu.
- (3) U svrhu pravovremenog obavještanja, Kupac je dužan žurno obavijestiti Opskrbljivača o eventualnim promjenama podataka o operativnim kontaktima.
- (4) Ugovorne strane nisu obvezne neisporučene, odnosno nepreuzete količine Plina, uslijed izuzetnih okolnosti iz ovog članka, naknadno isporučiti, odnosno preuzeti.

Ograničenje, prekid i obustava isporuke plina

Članak 12.

- (1) Opskrbljivač ima pravo ograničiti, obustaviti ili prekinuti Kupcu opskrbu plinom u skladu s Ugovorom, važećom zakonskom regulativom u RH i ovim UU, a osobito:
- kada postrojenja, uređaji, instalacije ili trošila Kupca ne ispunjavaju propisane tehničke uvjete,
  - ako Kupac preuzima Plin bez propisanih mjernih uređaja, mimo njih ili ako mjerne uređaje onesposobi za ispravan rad, odnosno u slučaju neovlaštenog preuzimanja plina sukladno mjerodavnim zakonskim odredbama,
  - ako Kupac uskrati ili onemogućiti ovlaštenim osobama OTS-a/ODS-a pristup do mjernih uređaja, odnosno postrojenja,
  - ako Kupac ne plati novčanu obvezu u ugovorenom roku,
  - ako Kupac ne ispoštuje svoju ugovornu obvezu i za aktivirani (iskorišteni) instrument osiguranja plaćanja ne uruči Opskrbljivaču najkasnije u roku od 8 (osam) dana od dana aktiviranja novi primjerak instrumenta osiguranja plaćanja,
  - u ostalim slučajevima predviđenim Ugovorom.
- (2) Opskrbljivač ima pravo prekinuti isporuku plina Kupcu te raskinuti Ugovor kojeg je sklopio s Kupcem, ukoliko Kupac ne otkloni koji od propusta navedenih u točkama prethodnog stavka ovog članka UU, odnosno ne otkloni druge eventualne povrede Ugovora u za to određenom naknadnom roku. Ukoliko po raskidu Ugovora i prekida isporuke Plina Kupcu, Kupac nastavi povlačiti Plin iz transportnog sustava, čini to neovlašteno, na vlastiti rizik i odgovornost.
- (3) Pored navedenog u stavku 2. ovog članka, u slučaju nastanka događaja više sile na strani Opskrbljivača, odnosno u slučaju nastanka promijenjenih okolnosti koje znatno otežavaju, ili nanose pretjerano veliki gubitak Opskrbljivaču, Opskrbljivač također ima pravo prekinuti isporuku Plina, odnosno raskinuti Ugovor sklopljen s Kupcem.

- (4) U slučajevima ograničenja, obustave ili prekida isporuke Plina sukladno odredbama ovog članka, Opskrbljivač ne odgovara za time prouzročenu štetu Kupcu.

Ograničenje ili prekid transporta plina / distribucije plina

Članak 13.

Temeljem Zakona o tržištu plina, OTS ima pravo ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport Plina:

- a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti,
- b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije transportnog sustava,
- c) radi otklanjanja kvarova na transportnom sustavu,
- d) kada Kupac preuzima Plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu,
- e) u slučaju neovlaštene potrošnje Plina,
- f) u slučajevima kada se Kupac ne pridržava svojih ugovornih obveza,
- g) po nalogu opskrbljivača plinom ili trgovca plinom

Temeljem Zakona o tržištu plina, ODS ima pravo ograničiti ili prekinuti ugovoreni transport Plina:

- a) u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti,
- b) radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije distribucijskog sustava,
- c) radi otklanjanja kvarova na distribucijskom sustavu,
- d) kada Kupac preuzima Plin na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu,
- e) u slučaju neovlaštene potrošnje Plina i neovlaštene distribucije Plina,
- f) u slučajevima kada se Kupac ne pridržava svojih ugovornih obveza,
- g) po nalogu opskrbljivača plinom,
- h) po nalogu operatora transportnog sustava.

Završne odredbe

Članak 14.

- (1) Ovi UU sastavni su dio Ugovora. Potpisom Ugovora Kupac je suglasan s ovim UU te ih prihvaća u cijelosti.
- (2) Sklapanjem Ugovora Ugovorne strane se obvezuju da tijekom važenja Ugovora u cijelosti prihvaćaju odredbe važećih zakonskih propisa koje se odnose na opskrbu Plinom.

HEP-Trgovina d.o.o.
Direktor Društva

Ante Ćurić